

Sygnatura akt II C 288/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie II Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Aneta Mikołajuk

Protokolant: Monika Małyszka-Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. S.

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W.

przeciwko K. N.

- roszczenia z umów bankowych innych

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2774,17zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote siedemnaście groszy) wraz z :

-odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 272,24zł (dwieście siedemdziesiąt dwa złote dwadzieścia cztery grosze) od dnia 7lipca2017 r. do dnia zapłaty

-odsetkami umownymi w wysokości 10% w skali roku przy czym nie wyższymi niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i nie wyższymi niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 2501,93zł (dwa tysiące pięćset jeden złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) od dnia 27czerwca2017r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 168zł (sto sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt II C 288/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 6 lipca 2017 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zażądał zasądzenia od K. N. kwoty 3012,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty od kwoty 272,24 zł oraz odsetkami w wysokości 10% w stosunku rocznym jednak nie wyższymi niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego i nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwot 2300,93 zł oraz 201 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że pomiędzy powodem a pozwaną została zawarta umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej nr (...). Wskazano, że bank przyznał pozwanemu limit kredytowy w wysokości 2600 zł i zobowiązał do dostarczenia karty i rozliczenia transakcji dokonanych przy jej użyciu oraz prowadzenia rachunku karty. Pozwana zobowiązała się natomiast do dokonywania spłat kwot transakcji wraz z należnymi odsetkami i kwotami opłat i prowizji w wysokości co najmniej minimalnej kwoty spłaty podanej w wyciągu karty. Podkreślono, że z uwagi na nieuregulowanie przez pozwanego w pełni dwóch wymagalnych minimalnych spłat limitu kredytowego powód wypowiedział umowę przez co całość zobowiązania pozwanej stała się wymagalna. Oświadczone również, iż powód próbował polubownie zakończyć niniejszy spór, co jednak okazało się niemożliwe, bowiem K. N. nie spłaciła zaległych świadczeń.

Wskazano, że strona powodowa wnosi o zasądzenie kwoty 2300,93 zł tytułem transakcji gotówkowych wraz z dalszymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2017 r., a także kwoty 201 zł tytułem transakcji bezgotówkowych wraz z dalszymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2017 r. jak i sumy 272,24 zł tytułem odsetek wyliczonych na dzień sporządzenia pozwu wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie na podstawie art. 481§2 kc. oraz kwoty 238,08 zł tytułem kosztów monitów i upomnień, kosztów ubezpieczenia kredytów, zabezpieczenia operacji kartą oraz innych kosztów niezwiązanych z windykacją należności. Wskazano, że naliczenie wspomnianych odsetek odbyło się zgodnie z umową i regulaminem.

Nakazem z 28 grudnia 2017 r. zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu.

Wskazane orzeczenie – pismem z 29 stycznia 2018 r. – zaskarżyła w całości K. N. nie uzasadniając jednak szczegółowo swojego stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód prowadzi działalność bankową polegającą m. in. na udzielaniu kredytów i pożyczek. Dowód:

- odpis KRS, k. 27-30

Dnia 24 marca 2014 r. strony zawarły umowę o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej comfort nr (...).

Na mocy umowy (ust. 1) Bank przyznał posiadaczowi K. N. limit kredytowy w wysokości 2600 zł stanowiący całkowitą kwotę kredytu i zobowiązał się prowadzić rachunek karty w celu korzystania z przyznanego limitu oraz udostępnienia nieodpłatnego posiadaczowi karty zestawienia transakcji i operacji, zwane dalej Zestawieniem, za pośrednictwem strony internetowej banku. Bank wydał również „posiadaczowi karty” kartę kredytową oraz zobowiązał się rozliczać transakcje dokonywane przy jej użyciu, a posiadacz zobowiązał się dokonywać spłaty kwot transakcji wraz z należnymi bankowi kwotami odsetek, opłat i prowizji.

Dla transakcji gotówkowych i bezgotówkowych oprocentowanie wykorzystanego limitu kredytowego ustalono na czterokrotność wysokości kredytu lombardowego NBP pomniejszone o 0 p.p dla transakcji gotówkowych i bezgotówkowych. Dla transakcji gotówkowych i bezgotówkowych oprocentowanie wykorzystanego limitu kredytowego ulega zmianie w przypadku ogłoszenia przez Radę Polityki Pieniężnej NBP zmiany wysokości stopy kredytu lombardowego NBP a jego wysokość ustalono jako równą czterokrotności zmienionej (aktualnej) wysokości stopy kredytu lombardowego NBP pomniejszonej dla danego rodzaju transakcji o wskazane w pkt 1.4 umowy wartości punktów procentowych. Obniżone oprocentowanie wykorzystanego limitu kredytowego obowiązywać miało od dnia ogłoszenia zmienionej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Podwyższone oprocentowanie wykorzystanego limitu kredytowego obowiązywać miało od następnego cyklu rozliczeniowego następującego po dniu ogłoszenia zmienionej wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (ust. 3-5) W ust 6 ustalono, że dla planu spłat ratalnych oprocentowanie jest stałe i nie przekracza odsetek maksymalnych. W razie zmiany odsetek maksymalnych bank z dniem obowiązywania zmienionej wysokości odsetek maksymalnych dokonać miał korekty oprocentowania w ten sposób, że oprocentowanie planu spłat ratalnych przyjmie najniższą z wartości tj oprocentowanie określone w umowie lub oprocentowanie w wysokości odsetek maksymalnych o czym bank niezwłocznie poinformować miał posiadacza karty na trwałym nośniku. W ust. 9 wskazano, że w dniu zawarcia umowy oprocentowanie wykorzystanego limitu kredytowego ustalono w stosunku rocznym w wysokości: dla transakcji gotówkowych 16%, dla transakcji bezgotówkowych 16% w razie skorzystania z Planu spłat ratalnych 16%. Opłatę za uruchomienie Planu spłat ratalnych – 2% wartości transakcji objętej planem.

Dowód:

- umowa, k. 17-19

- regulamin umowy o przyznanie limitu kredytowego, k. 20-22

- tabela prowizji i opłat, k. 23-25

Pozwana pobrała z banku i nie zwróciła kwoty 2300,93 zł tytułem transakcji gotówkowych oraz sumy 201 zł tytułem transakcji bezgotówkowych. Na dzień sporządzenia pozwu konto pozwanej obciążała kwota 272,24 zł tytułem odsetek wyliczonych w oparciu o postanowienia umowne i regulamin.

Dowód:

- wykaz operacji na rachunku karty, k. 14--16

- regulamin umowy o przyznanie limitu kredytowego, k. 20-22

- tabela prowizji i opłat, k. 23-25

Bank prowadził czynności windykacyjne.

Dowód:

- wydruk systemu powoda, k. 59-60

21 grudnia 2016 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. wypowiedział K. N. umowę z 24 marca 2014 r. wskazując jej zaległość w kwocie 704,78 zł.

Dowód:

- oświadczenie wraz z dowodem nadania, k. 61-64

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się zasadne jedynie w części.

Podstawę prawną żądania powoda stanowił art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, w myśl którego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Powyższa regulacja dotyczy również kredytów zaciąganych za pomocą instrumentów płatniczych wskazanych w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o niebudzące wątpliwości stron dowody z dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana. W tym nie pozostało sporne, że pozwana pobrała i nie zwróciła kwotę 2300,93 zł tytułem transakcji gotówkowych oraz sumę 201 zł tytułem transakcji bezgotówkowych. Na dzień sporządzenia pozwu kwoty te nie były spłacone. Nadto konto pozwanej obciążała kwota 272,24 zł tytułem odsetek wyliczonych w oparciu o postanowienia umowne i regulamin. W tym zakresie Sąd uznał, że strona pozwana w żaden sposób nie wypowiedziała się co do twierdzeń strony przeciwnej i fakty te należy uznać za przyznane (art. 230 kpc). Sąd orzekający uznaje bowiem zasadnym stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu wyroku z 26 kwietnia 2007 r. w sprawie II CSK 22/07, gdzie wskazano, że strona powinna wypowiedzieć się szczegółowo co do konkretnych twierdzeń strony przeciwnej, zaś często stosowane w praktyce zaprzeczenie ogólne wszystkim twierdzeniom wyraźnie nieprzyznanym jest obejściem powyższego obowiązku, a co za tym idzie jest pozbawione skutków wypowiedzenia się co do twierdzeń drugiej strony i nie pozbawia sądu możliwości skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 230 KPC. Obowiązek wypowiedzenia się co do twierdzeń strony przeciwnej i przytoczenia własnych twierdzeń co do okoliczności faktycznych na poparcie swojego stanowiska ma na celu zakreślenie kręgu okoliczności spornych i bezspornych między stronami, co z kolei decydująco wpływa na kierunek prowadzenia ewentualnego postępowania

dowodowego. Należy więc przyjąć, że w sytuacji, gdy jedna ze stron zaprzecza określonym twierdzeniom strony przeciwnej, powinna to uczynić w sposób wyraźny, a w sytuacji, gdy twierdzenie strony przeciwnej poparte jest określonymi dowodami, zaprzeczenie powinno być uzupełnione ustosunkowaniem się do tych dowodów. Tylko takie zaprzeczenie twierdzeniom strony przeciwnej czyni zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 210 § 2 KPC. (podobnie z dnia 17 lutego 2004 r. III CZP 115/03 oraz wyrok S.A. w Krakowie z 20.120.2013 r. w sprawie I ACa 1334/13).

Nadto stanowisko pozwanego zarówno w zakresie kwot pobranych przez pozwaną jak i odsetek zostało prawidłowo wykazane zarówno umową, jak i koresponduje z wykazem operacji na rachunku karty. Nadto wyliczone przez powoda odsetki umowne w wysokości 10% w skali roku (jednak nie wyższe niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i nie wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie) nie odstają swą wysokością od uregulowań umownych i postanowień zawartych w regulaminie i tabeli opłat i prowizji a zarazem ich naliczenie było możliwe w oparciu o art. 359§1 kc. Wskazane odsetki przyznano zgodnie z żądaniem pozwu od 27 czerwca 2017 r. Powyższe odsetki wynikają z umowy i dotyczą pobranego i niespłaconego przez pozwaną kapitału w kwotach 2300,93 zł oraz 201 zł.

Sąd uznał także za prawidłowe wyliczenie na dzień 27 czerwca 2017 r. skapitalizowanych odsetek zasądzając je od pozwanej jako kapitał wraz z kolejnymi odsetkami za opóźnienie w oparciu o treść art. 481§1 kc. (co pozostaje w zgodzie z art. 482 kc).

Sąd zweryfikował natomiast żądanie pozwu w zakresie w jakim umowa opiera się na klauzulach abuzywnych. Sąd uznał, że za takie uznać należy postanowienia obciążające pozwaną (konsumenta w rozumieniu art. 22 ind 1 kc) w zakresie opłat windykacyjnych. Zgodność przepisów umowy z prawem materialnym Sąd bowiem bada z urzędu (uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07).

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, która to sprzeczność rażąco narusza jego interesy. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku wydanym w sprawie o sygnaturze akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W wyroku z 3 lutego 2006 r. natomiast (I CK 297/05, W.. 2006, Nr 7–8) SN podkreślił, że uznanie postanowień umowy lub wzorca za sprzeczne z dobrymi obyczajami nie polega na wskazaniu, jaki "dobry obyczaj" został in casu naruszony, gdyż celem klauzul generalnych jest rozszerzenie granic swobody sędziowskiej w orzekaniu. Niemniej sąd powinien "w sposób pełny uzasadnić, z jakich powodów uznaje poszczególne postanowienia za niedozwolone, odwołując się do reguł etycznych uczciwego i lojalnego postępowania w obrocie".

W ocenie Sądu, powód obciążając pozwanego kosztami określonymi w umowie winien był wykazać, że koszty te były konieczne i rzeczywiście zostały poniesione z tego tytułu, który został wskazany w umowie, nie zaś stanowiły dodatkowe wynagrodzenie powoda. Wynagrodzenie powoda stanowić winny bowiem jedynie odsetki umowne, które nie mogą – co do zasady - przekraczać wysokości odsetek maksymalnych określonych w art. 359 kc. Tego jednak powód w żadnej mierze nie wykazał. W kompetencjach Sądu nie leży natomiast snucie w tym względzie domysłów. Powód nie dowiódł zatem na co konkretnie miałyby zostać wydatkowane opłaty za koszty windykacji w kwocie aż 238,08 zł. Sąd stoi na stanowisku, iż sporządzenie i wysłanie wezwania do zapłaty wraz z odstąpieniem od umowy (zgodnie z potwierdzeniem złożonym do akt - jednego) czy wykonanie kilkunastu telefonów ponagających dłużnika do wykonania zobowiązania to czynności stanowiące normalne działania wierzyciela, który winien – zgodnie z treścią art. 354§2 kc - współdziałać przy wykonaniu zobowiązania.

Wskazane czynności nie wygenerowały jakichkolwiek kosztów, a już na pewno nie wygenerowały kosztów wskazanych przez powoda (ewentualne koszty z tego tytułu nie zostały jednak wykazane przez powoda w żadnym zakresie).

W ocenie Sądu zatem powód przeniósł umownie na konsumenta ryzyko związane z prowadzeniem jego działalności gospodarczej, do czego prowadzi obciążanie konsumenta ustalonymi w niejasny sposób opłatami windykacyjnymi przenoszącymi ich rzeczywistą wartość, co pozbawiło pozwaną możliwości weryfikacji zasadności nałożenia tych opłat, sposobu ich naliczania oraz ich wysokości, a zmierzało jedynie do osiągnięcia korzyści majątkowej nie pozostającej w związku z podjętymi działaniami. (powyższe poruszono w wyroku sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 14 listopada 2014 r. VI ACa 116/14, tak też wyrok Sąd Okręgowy w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadły w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, jak i wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 18 czerwca 2013 r. VI ACa 1698/12).

W ocenie Sądu prowizje zastosowane przez powoda są zatem w analizowanej sprawie fikcyjne, gdyż powód nie wykazał zasadności poniesienia przez pozwaną opłat w wysokości wskazanej w pozwie. Pozwana miała zatem płacić za usługi których wartość jest nieproporcjonalnie niższa niż wskazana przez powoda bądź za usługi które winny zostać niejako wliczone w podstawowy koszt stosunku prawnego jako ryzyko przedsiębiorcy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. O takich (bezpodstawnych) prowizjach wzmiankował również w dniu 26 lutego 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku (sygn. C-143/13) w sprawie M. vs V. uznając, iż ich pobór narusza zbiorowe interesy konsumentów. Klauzula generalna wyrażona w art. 385(1) § 1 KC zawiera przesłankę abuzywności, która obejmuje "sprzeczność z dobrymi obyczajami", które w ocenie Sądu w niniejszej sprawie nastąpiły. Sąd jest zatem przekonany, że – wobec wadliwości wskazanych postanowień rażąco naruszających interesy K. N. - pozwana w ogóle nie była obowiązana do zapłaty w/w należności.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w pkt I i II sentencji.

O kosztach orzeczono w pkt III sentencji w oparciu o wyrażoną w art. 98§1 kpc zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. K. N. przegrała sprawę w przeważającej części i winna ponieść koszt niniejszego postępowania, na który składa się wpis w kwocie 151 zł powiększony o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.